

СТЕНОГРАМА

засідання Комітету Верховної Ради України

з питань освіти, науки та інновацій

14 травня 2024 року

Веде засідання Голова Комітету БАБАК С.В.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добрий день, шановні колеги! Розпочинаємо засідання Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій.

Шановні колеги, сьогодні запропонований наступний порядок денний:

Перше. Про проект Закону України про академічну доброчесність (реєстраційний номер 10392).

Друге. Про внесення до порівняльної таблиці проекту Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми (друге читання).

Третє. Про проект Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми (реєстраційний номер 6393-д).

Четверте. Про внесення до порівняльної таблиці проекту Закону України про дошкільну освіту додаткових пропозицій народних депутатів України – членів комітету.

П'яте. Про проект Закону України про дошкільну освіту (друге читання).

Шосте. Про проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сприяння розвитку волонтерства серед здобувачів освіти.

Сьоме. Про проект Закону України про внесення змін до Закону України "Про наукову і науково-технічну діяльність" щодо встановлення цільових показників діяльності керівників наукових установ, визначення стратегій і перспективних напрямів діяльності наукових установ.

Восьме. Про проект Постанови Верховної Ради України про внесення змін до Постанови Верховної Ради України "Про Премію Верховної Ради України молодим ученим" щодо процедури присудження Премії.

Дев'яте. Про внесення до порівняльної таблиці проекту Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо підтримки наукової роботи в закладах вищої освіти додаткових пропозицій народних депутатів України – членів комітету.

Десяте. Про проект Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо підтримки наукової роботи в закладах вищої освіти (реєстраційний номер 9600) (друге читання).

Одинадцять. Про внесення змін до Додатку 3 Рішення Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій "Про конкурси на присудження Премії Верховної Ради України молодим ученим та призначення іменних стипендій Верховної Ради України для молодих вчених – докторів наук".

Дванадцять. "Різне".

Шановні колеги, чи є в когось доповнення, зауваження, пропозиції? От в когось підняти рука. Це пропозиція, зауваження до порядку денного?

Тетяна Давидова, скажіть, будь ласка, у вас піднята рука, ви щось хочете по порядку денному, зауваження якимось у вас є? Було б бажано включити мікрофон, щоб ми вас чули. Добре. Ірино, будь ласка, ви опустіть руку. Окей.

Шановні колеги народні депутати, чи є зауваження, пропозиції, доповнення до порядку денного? Якщо немає, то ставлю на голосування порядок денний. Хто – за?

ПША Н.Р. Піпа – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ПАВЛЕНКО Р.М. Павленко – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Коваль, Павленко, Воронов, бачу, Олена Георгіївна, бачу. Хтось утримався? Проти?

КОВАЛЬ О.В. Коваль також – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Немає.

Дякую, колеги. Одноголосно рішення прийнято.

Переходимо до пункту першого порядку денного, про проект Закону України про академічну доброчесність (реєстраційний номер 10392), поданий народним депутатом України Стефанчуком Русланом Олексійовичем та іншими народними депутатами.

Доповідачем з цього питання мав би бути Руслан Олексійович. Він у відрядженні. Співдоповідачем є Юлія Миколаївна Гришина – голова підкомітету з питань вищої освіти.

Шановні колеги, перед тим, як ми перейдемо до розгляду питання, у мене є пропозиція. Через те, що у нас сьогодні дуже насичений порядок денний, нам треба його оперативного пройти, давайте ми будемо зупинятися у своїх виступах, хто захоче виступити, тільки тих, хто щось хоче змінити або виступає проти якоїсь норми. Якщо ми підтримуємо, то ми підтримуємо і це зрозуміло, бо підкомітети вже пропрацювали. Немає зауважень?

Юліє Миколаївно, будь ласка, вам слово.

ГРИШИНА Ю.М. Дякую, Сергію Віталійовичу. Колеги, я всіх вітаю.

У нас такий сьогодні дуже важливий момент і це дуже важливе питання щодо нашого законопроекту за реєстраційним номером 10392. Це законопроект, вже багато ми про це говорили, я зараз дуже коротко, тезисно скажу, що цей законопроект розроблено з такою єдиною метою – зростання культури академічної доброчесності в усіх закладах освіти, в наукових установах, утвердження цінностей академічної доброчесності як в академічній спільноті, так і в суспільстві загалом, починаючи з дитячого садочку, продовжуючи навчанням в школах, в професійній освіті, в вищій освіті і так далі протягом життя, фактично таке дуже важливе питання.

І ви всі пам'ятаєте, як довго ми працювали над цим законопроектом. Дуже багато людей вклали велику кількість часу, свого досвіду і своєї експертності в цей законопроект. Фактично декілька років ми його писали і працювали всі ті, хто тут присутній, і всі ті, хто підключені, майже всі були долучені до цієї роботи. І я дякую, колеги, всім. Ми дійсно пройшли великий шлях разом. І дійсно це такий безпрецедентний закон, тому що в європейських країнах подібних законопроектів

немає, але в нашій країні є необхідність в цьому законопроекті. І я дякую всім за те, що ми пройшли цей шлях, розробили цей законопроект.

На засіданні підкомітету ми розглянули і детально опрацювали всі експертні висновки, які ми отримали. Я коротко хочу сказати, що у нас є. Я дякую, по-перше, всім! Величезну кількість експертних висновків ми отримали від різних стейкхолдерів, я дякую всім за роботу.

Колеги, ми отримали перелік пропозицій і зауважень від нашого Головного науково-експертного управління і фактично основна частина їх стосується певного узгодження термінології і вказівки на те, що ці законопроекти не повинні співпадати, що відсутні відмінності між термінами там про авторське право, що регулюється Цивільним кодексом, і нашим законопроектом. Ми саме те, що вказано як зауваження, ми саме цього і прагнули, щоб це було, щоб ці поняття були врегульовані по різному, тому що є питання Цивільного кодексу і є питання академічної доброчесності – це інше правове регулювання, суб'єкти і особливості різні, і так далі.

Отримали експертні висновки і від Офісу підтримки і адаптації законодавства України до положень права ЄС, Комітет з питань бюджету, Міністерство освіти і науки, Мінфін, Національна академія наук, Національна академія правових наук, педагогічних наук. У нас є підтримка цього законопроекту, є певний перелік зауважень і пропозицій.

Ми детально, Сергію Віталійовичу, пропрацювали це на засіданні підкомітету, так, за вашої активної участі теж, і дійшли висновку, що фактично всі ці, проговорили ці зауваження, пропрацювали їх і домовилися, там дійсно є речі, на які потрібно звернути увагу, ми доопрацюємо це до другого читання.

У мене фактично при представленні документу, цього законопроекту все. Тому я пропоную надати слово іншим, хто хоче висловитися з цього питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юліє Миколаївно.

Колеги, чи є в когось зауваження, пропозиції до цього законопроекту?

КИРИЛЕНКО І.Г. *(Не чути)*

ГОЛОВУЮЧИЙ. Це запитання.

ГРИШИНА Ю.М. Я розумію, що ви маєте на увазі, Іване Григоровичу. Я одразу хочу сказати всім, дуже багато питань: з якого моменту перевірки, яка буде відповідальність і так далі?

Законопроект великий за своїм змістом, там багато різних особливостей, будемо їх всі вивчати разом, але основне, що я хочу сказати, що закон не має зворотної сили відповідно до Конституції України, такий само принцип закладений в нашому законопроекті. Тобто будь-який науковець, будь-який автор, коли він писав свою наукову роботу, захищав свою роботу, які правила діяли під час написання тієї роботи, які види відповідальності були передбачені, такі види відповідальності будуть передбачені постійно, зі спливом там десятиріч і так далі.

Тому ніяких додаткових відповідальностей, які будуть діяти заднім числом, цей закон не передбачає. Так, і він не встановлює нові види відповідальності, які будуть застосовуватися до осіб, які захищалися до вступу в дію цього законопроекту. Це так, щоб всі чули, це важливо. Дякую за питання.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Колеги народні депутати, чи є ще в когось запитання, зауваження?

Пане Володимире, ви хочете виступити з цього питання?

_____. Дякую.

Не те, щоб виступити. Вітаю, шановні колеги.

Я просто як член робочої групи просто хочу повторити послідовно свою позицію, яку я висловлював під час робочої групи. Вона не займе багато часу, 1-2 хвилини.

Закон вводить поняття "академічна відповідальність". Відповідальність – це завжди важка річ для будь-якого суспільства, для будь-якого громадянина, для будь-якої людини. Тому для мене особисто, скажемо так, як для правника і для людини є дуже суперечливою норма про те, що можливість фактично законодавчої, судової і виконавчої влади, в даному випадку в цьому законі, вона може бути зосереджена в межах академічної автономії конкретного закладу вищої освіти або наукової установи.

Я просто прихильник стримування противаг, тому, наприклад, у статті 22 законопроекту у частині восьмій, де мова йде про те, що заклад може самостійно визначати санкції, які накладаються на порушників академічної доброчесності, закон вирізняє, встановлює види відповідальності і види санкцій, то я би пропонував насправді цей момент залишити винятково на роль закону і не давати подібний, скажімо так, інструмент влади до закладів освіти і наукових установ.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Володимире.

У нас, я думаю, що через те, що це великий закон, і я думаю, що до нього буде така пристойна кількість правок, по відчуттях. Да, на друге читання, я думаю, що ми як завжди на комітеті створимо робочу групу, яка буде спокійно доопрацьовувати, тому як завжди запрошуємо до робочої групи, будемо раді бачити, тому що ваша експертиза для нас важлива.

_____. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Колеги, чи є ще в когось зауваження? Ні. То давайте тоді...

ГРИШИНА Ю.М. Рішення підкомітету не оголосила я.

Сергію Віталійовичу, ми на засіданні підкомітету прийняли рішення рекомендувати комітету прийняти цей законопроект у першому читанні одноголосно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Юліє Миколаївно.

Я пам'ятаю, у нас майже всі члени комітету входять до вашого підкомітету, тому всі брали активну участь. Це, до речі, один з декількох законів, над яким ми працювали справді декілька років, ну, більше ніж рік так точно, тому думаю, всі вже долучені, всі знають всі деталі цього законопроекту.

Колеги, якщо завершено обговорення, давайте, є пропозиція пустити його на перше читання і підтримати рішення підкомітету.

Отже, ставлю на голосування проект рішення комітету. Рекомендувати Верховній Раді України:

Перше. Відповідно до частини третьої статті 93 Регламенту Верховної Ради України включити проект Закону України (реєстраційний номер 10392) про академічну доброчесність, поданий народними депутатами України Стефанчуком Русланом Олексійовичем та іншими, до порядку денного одинадцятої сесії Верховної Ради України.

Друге. Відповідно до частини першої статті 116 Закону України про Регламент Верховної Ради України проект Закону України (реєстраційний номер 10392) за результатами його розгляду в першому читанні прийняти за основу та доопрацювати до другого читання з урахуванням зауважень та пропозицій.

Третє. Доповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України визначити народного депутата України, голову підкомітету з питань вищої освіти Гришину Юлію Миколаївну.

Хто – за, прошу проголосувати.

КОЛЮХ В.В. Колюх – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ПШПА Н.Р. Піпа – за.

ПАВЛЕНКО Р.М. Павленко – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олена Георгіївна, не бачу. Так, бачу.

Хтось утримався? Проти? Немає.

Дякую, колеги. Рішення прийнято одногolosно.

Переходимо до наступного пункту порядку денного. Пункт другий, про внесення змін до порівняльної таблиці проекту Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми (реєстраційний номер 6393-д) додаткових пропозицій народних депутатів України – членів комітету.

Доповідачем є Лис Олена Георгіївна – голова підкомітету.

Олено Георгіївно, будь ласка.

ЛИС О.Г. Дякую, пане голово. Вітаю всіх, колеги!

Законопроект 6393-д був прийнятий Верховною Радою за основу 5 жовтня 2023 року. Метою законопроекту є захист від боулінгу, цькування дітей та інших учасників колективів, де з метою навчання, тренування, творчості, оздоровлення, відпочинку, лікування тощо перебувають діти, а також удосконалення існуючих норм законодавства щодо протидії такому виду насильства як булінг, цькування, що найчастіше охоплюється поняттям жорстокого поводження з дитиною. Для досягнення цієї мети законопроектом пропонується внести зміни до Законів України про освіту, про культуру, про охорону дитинства, про оздоровлення та відпочинок, про фізичну культуру і спорт.

За результатами розгляду пропозицій суб'єкта права законодавчої ініціативи було створено робочу групу і підготовлено порівняльну таблицю законопроекту до другого читання, яка містить 210 пропозицій і поправок народних депутатів, у тому числі 65 пропозицій народних депутатів України – членів комітету, з яких 51 пропозиція відхилена, враховано 87 пропозицій, враховано частково 35 пропозицій, враховано редакційно 37 пропозицій.

Народні депутати України – члени комітету запропонували додаткові правки до законопроекту, які усувають дискусійні положення законопроекту, неузгодженості та встановлюють юридичну визначеність його окремих положень.

На засіданні підкомітету ми розглянули всі пропозиції, які надавалися в порівняльній таблиці, тому в питанні другому засідання комітету пропоную прийняти їх до розгляду і проголосувати за тими результатами, які були прийняті на засіданні комітету. Дякую, пане голово.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олено Георгіївно.

Наталія Романівна Піпа, будь ласка.

ППА Н.Р. Доброго дня всім!

Як ви знаєте, ми активно працювали над цим законопроектом. Я дякую всім, хто входив у робочу групу, а це і Міністерство молоді і Міністерство соціальної політики, і багато... *(нерозбірливо)*.

Ми багато працювали над тим, щоб удосконалити систему того, як потрібно зголошувати за булінг так, щоб була результативність, бо ми знаємо, що є дуже

багато справ, які не розглядаються через те, що вони неправильно зголошено. І так само основне ми бачимо, що треба працювати з превенцією булінгу в кожному закладі освіти. І з Міністерством освіти ми теж уже почали про це говорити, щоб зробити ці положення або рекомендації, як це має бути і відбуватися в кожному закладі освіти.

Це передбачено цим законопроектом і разом з ним іде наступний законопроект, який буде розглядатися у правоохоронному комітеті, він вже там пройшов підкомітет, про те, щоб була відповідальність за булінг. Ось.

І відповідно ще раз дякую тим, хто працював. І прошу підтримати, щоб булінгу в наших закладах освіти, а перш за все в гуртках, спортивних секціях, всюди, де перебувають діти, стало менше.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, Наталія Романівна кудись пропала. Сподіваюся, що...

ППА Н.Р. Ні, ні, я є. Я закінчила, сказала "дякую". Я є на зв'язку...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, дякую.

ППА Н.Р. ...і на камері.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Наталія Романівна, перепрошую.

ППА Н.Р. Я у відпустці, але мені цей законопроект був дуже важливий. Тому я приєднуюся, бо хочу, щоб ми якнайшвидше внесли його в залу і закінчили цей довгий трудомісткий процес.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Сподіваюсь, що зараз так і зробимо.

Національна академія правових наук. Пан Бандурка, будь ласка.

БАНДУРКА О.М. Дякую, дякую. Пане голово, безумовно закон треба підтримувати. Я хотів зробити такі ремарки, що базовим законом в системі правової охорони дитинства є Закон про охорону дитинства. І всі ті зміни і доповнення, а вони передбачені до дев'яти законів проектом закону, який зараз розглядається, вони повинні узгоджуватися з Законом "Про охорону дитинства". Ми, правда, вносимо і зміни в цей сам базовий закон.

Багато посилонк іде там у різних варіантах на Національну поліцію України, різна інтерпретація в першому читанні була, воно залишилось і до другого. Я хотів би нагадати, що в пункті 17 частини першої статті 22 Закону "Про Національну поліцію України" вказано, що в межах компетенції, визначеної законом, поліція здійснює контроль за дотриманням законів та інших норм нормативно-правових актів зокрема щодо правопорушень серед дітей. І цього достатньо для того, щоб використовувати протидії можливостей поліції.

І просто для освіти. Міністерство освіти після сім'ї є другим середовищем, де найбільше часу проводять діти, 60 відсотків в сім'ї, 40 відсотків в школі. А 80 процентів булінгу чи того насильства щодо дитини вчиняється під час перебування дитини за межами сім'ї в дитячих установах: або освітянських або дошкільної освіти. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Маркович.

Освітній омбудсмен пан Сергій Горбачов, будь ласка.

ГОРБАЧОВ С.І. Шановні колеги, дякую вам за увагу до цього питання, підтримую цей законопроект. Єдине, я дуже просив би врахувати мою пропозицію, яку треба буде потім розглядати, але згадати тут треба просто зараз: про збільшення термінів притягнення до відповідальності за булінг. Бо за нашим дослідженням ми бачимо, що доволі велика кількість справ закривається через спливання терміну притягнення – там лише 3 місяці, якщо не помиляюся, а це дуже мало. Ми пропонуємо запровадити рік з моменту вчинення або виявлення цього порушення, і тоді буде більше можливостей нормально дослідити, нормально протоколи скласти, нормально, скажімо так, релевантно розглянути це в суді. Дякую.

ЛИС О.Г. Так, ми обговорювали це робочою групою і підтримуємо пана Сергія в цьому, будемо максимально пробувати внести це при підготовці разом з правоохоронним комітетом...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, колеги.

Іване Григоровичу, будь ласка.

КИРИЛЕНКО І.Г. У мене два запитання до колеги. Чи ми врахували до другого читання всі зауваження науково-експертного і чи багато зараз залишилося зауважень у юридичного управління до другого читання?

ЛИС О.Г. Врахували всі науково-експертного. Від юридичного у нас мова була тільки, чи включати мобінг чи ні, але є діти, які з 14-и років входять у трудові відносини і відповідно ми бачимо доцільність мобінг залишити – це те, що ми дискутували з юридичним управлінням, але відповідно цькування узгодили. Це було дискусійне, зараз ми вже його зняли, узгоджено, тому таких зауважень вже від ГНЕУ і від юридичного управління немає.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Іване Григоровичу, все добре?

КИРИЛЕНКО І.Г. Так.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Справа в тому, що це якраз один із тих законів, який довго доопрацьовувався, тому тут максимально враховані всі зауваження, які були: які були на перше читання, які були на друге читання – тут у нас не було поспіху із цим законом, він такий досить чутливий, регулює, ви розумієте, чутливу сферу.

Колеги, з вашого дозволу, тоді переходимо до прийняття рішення.

Шановні колеги, ставлю на голосування проект рішення.

Перше. Інформацію голови підкомітету з питань загальної середньої інклюзивної освіти та освіти на тимчасово окупованих територіях Олени Георгіївни Лис взяти до відома.

Друге. Відповідно до пункту четвертого частини першої статті 15 Закону України "Про комітети Верховної Ради України", керуючись частиною шостою статті 118 Регламенту Верховної Ради України, розглянути, затвердити та внести до порівняльної таблиці проекту Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми (реєстраційний номер 6393-д), такі пропозиції, які у всіх вас наявні.

Контроль за виконанням цього рішення покласти на голову комітету.

Хто – за, прошу проголосувати.

ПША Н.Р. Піпа – за.

ПАВЛЕНКО Р.М. Павленко – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олену Георгіївну не бачу. Сподіваюся, що побачу.

ЛИС О.Г. Є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Є. Так. Все. Плюс.

Хто – утримався? Проти? Немає.

Дякую, колеги. Одноголосно рішення прийнято.

Переходимо до наступного пункту порядку денного, власне про сам проект Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми (6393-д) (друге читання). Шановні колеги, нам треба тепер затвердити його на друге читання. Я так розумію, що це не потребує додаткового обговорення. Отже ставлю на голосування проект рішення комітету.

Перше. Рекомендувати Верховій Раді України відповідно до пункту 3 частини першої статті 123 Закону України про Регламент Верховної Ради України проект Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо запобігання насильству та унеможливлення жорстокого поводження з дітьми (реєстраційний номер 6393-д) за результатами його розгляду прийняти в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Доповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України визначити народного депутата України Піпу Наталію Романівну.

Хто – за, прошу проголосувати.

ЛИС О.Г. Лис – за.

ПША Н.Р. Піпа – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ПАВЛЕНКО Р.М. Павленко – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – утримався? Проти? Немає.

Дякую, колеги. Рішення прийнято одногосно.

Переходимо до наступного пункту порядку денного. Пункт четвертий, про внесення до порівняльної таблиці проекту Закону України про дошкільну освіту (реєстраційний номер 8030) (друге читання) додаткових пропозицій народних депутатів України – членів комітету.

Доповідачем є Володимир Анатолійович Воронов – голова підкомітету.

Володимире Анатолійовичу, будь ласка.

ВОРОНОВ В.А. Доброго дня, колеги. Під час доопрацювання законопроекту 8030 до другого читання робочою групою сформовані пропозиції, які увійшли до порівняльної таблиці як пропозиції комітету. Потрібно їх затвердити рішенням комітету і прошу проголосувати.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Володимире Анатолійовичу.

Колеги, у вас у всіх на руках є додаткові пропозиції у вигляді правок комітетських. Чи є необхідність обговорювати?

Роман Володимирович Єрмоличев, Міністерство фінансів. Будь ласка, Романе Володимировичу.

ЄРМОЛИЧЕВ Р.В. Добрий день.

Сергій Віталійович, хотів би у пана Володимира тільки уточнити, ми ж там дискутували щодо редакційної правки до статті 26-ї щодо педнавантаження. Це ми зараз маємо дискутувати, саме під час розгляду цього питання, чи уже потім?

ВОРОНОВ В.А. Давайте, вже коли будемо наступне питання, коли вже будемо по самому законопроекту.

ЄРМОЛИЧЕВ Р.В. Добре. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А може тоді, якщо ми зараз обговорюємо правки комітету, може варто зараз, щоб ми, якщо що, то з голосу внесли цю якусь зміну? Давайте краще зараз, бо потім, наступним разом...

ВОРОНОВ В.А. Да, давайте. Згоден, Сергій Віталійович, згоден.

ГОЛОВУЮЧИЙ. ...проголосуємо фінальну таблицю і все на друге читання, щоб ми просто зараз, якщо є питання, проговорили.

ВОРОНОВ В.А. Давайте.

ЄРМОЛИЧЕВ Р.В. Дякую, Сергію Віталійовичу. Якщо можна, я тоді коротко. Ми там дискутували, знову ж спільно намагалися знайти спільну конструкцію, щоб не було двоякого трактування саме застосування педагогічного навантаження і виплати фактично заробітної плати. Бо оскільки на сьогодні на етапі проекту вже йдуть такі різночитання цієї норми, то ми пропонували б все-таки редакційну правку. По суті ми "за", але редакційну правку щодо уточнення норми робочого часу. Ми це узгодили з Асоціацією міст, узгодили з самими департаментами освіти, які будуть застосовувати і реалізовувати цю правку, хотілося, щоб і комітет це підтримав. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Да, вона вже запропонована, Роман Володимирович, наші вже вписали це в рішення комітету правкою.

ЄРМОЛИЧЕВ Р.В. Чудово. Якщо та редакція, яку скидав пану Воронову, то я дуже вам дякую за конструктивну позицію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ми внесли це, да? Да. Романе Володимировичу, це те, що стосувалося, що встановлять тарифну ставку, да?

ЄРМОЛИЧЕВ Р.В. Так, в тому числі, так. Дуже дякую. Я просто не бачив остаточної редакції, то щиро вам дякую за розуміння.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так. Дякую вам.

Олександр Маркович Бандурка, будь ласка.

БАНДУРКА О.М. Дякую.

У мене короткі зауваження. М'яко кажучи, є певна юридична неохайність в законопроекті, використовується термінологія, зміст якої не розкритий. Щоб потім не виникало дискусій, а що той чи інший термін значить. Не розкритий в контексті проекту закону зміст кількох нововведень, які використовують автори.

Протиріччя з нормами чинного законодавства, регламентуючого систему дошкільної освіти. І є плутанина, про що вже говорив заступник міністра фінансів, щодо змісту визначення норми робочого часу працівників дошкільної освіти і змісту освітніх програм: там і батьки задіяні, і наглядові ради.

При доопрацюванні треба усунути оці, м'яко кажучи, неохайності редакційного, можливо, характеру, але їх в законі не повинно бути. Я знаю кредо Комітету з питань освіти і науки, що всі законопроекти, які виходять з цього комітету, повинні бути бездоганними. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Марковичу. Слава Богу, що в нас є наше юридичне управління, яке може техніко-юридичними правками поправити нашу іноді неохайність. І спасибі Олександру Марковичу за те, що звертає на це увагу. Щиро дякую за те, що похвалили комітет. Бачу, народним депутатам приємно. Дуже дякую.

У когось піднята рука. Хто це?

ЛИТВИНЕНКО М. Вітаю, шановні колеги.

Якщо можна, будь ласка, хотів би взяти слово. Микола Литвиненко – заступник голови Координаційного центру з розвитку сімейного виховання та догляду дітей.

Найперше хотів би подякувати комітету, вам, шановний пане голово, за можливість брати участь у розробці законопроекту. Ми були учасниками робочої групи. І дякуємо за те, що в цій робочій групі було організовано майданчик для відкритого та професійного діалогу.

То, як ви знаєте, координаційний центр відповідно до свого мандату, який визначений Кабінетом Міністрів України, працює над плануванням та координацією реалізації реформи системи догляду і підтримки дітей. Ця реформа покликана забезпечити право кожної дитини України на зростання в сімейному оточенні. Якщо ми говоримо про дітей дошкільного віку, то найкращим інтересам цих дітей безсумнівно відповідає зростання в атмосфері щастя, любові, розуміння і зростання поруч із матір'ю і батьком.

Коли ми говоримо про дитину дошкільного віку з особливими досвітніми потребами чи з інвалідністю, то ця дитина стає ще більш вразливою і ще більшою мірою потребує батьківського піклування і зростання в сімейному оточенні. Бо і сама дитина є вразливою, і її сім'я є вразливою у зв'язку з тим, що суспільство не готове до повноцінної участі цієї дитини в його житті.

У зв'язку з цим ми, координаційний центр, надавали пропозиції до законопроекту. І деякі критичні застереження від нього хотів би озвучити і сьогодні. Найперше, законопроект у статтях 15-й і 17-й передбачає можливість цілодобового перебування дітей у закладі дошкільної освіти. Ми бачимо, що робоча група пішла на, певною мірою, компроміс і передбачила деякі обмеження стосовно автономії керівника закладу дошкільної освіти, його засновника у вирішенні питання щодо можливості цілодобового перебування дитини у закладі дошкільної освіти. Однак на наш погляд така автономія потребує ще більшого обмеження. І ми вважаємо, що доцільно у відповідній статті передбачити обмеження щодо кількості діб, протягом яких дитина може перебувати цілодобово в закладі дошкільної освіти протягом тижня.

По-друге, звертаємо також увагу на колізію, яка виникає в законопроекті в частині визначення змісту поняття "спеціальний дитячий садок". Оскільки у статті 35-й законопроекту ідеться про те, що спеціальний дитячий садок є одним із типів організації освітньої діяльності і відповідно передбачає собою те, як заклад дошкільної освіти може організовувати і провадити свою освітню діяльність. Водночас в інших статтях законопроекту ідеться про те, що спеціальний дитячий садок є окремим типом закладу дошкільної освіти, від чого, як ми розуміємо, автори законопроекту намагалися піти, пропонуючи таку нову редакцію Закону України "Про дошкільну освіту" і, власне, відмовляючись від тієї типології, яка на сьогодні передбачена статтею 12 чинного Закону "Про дошкільну освіту".

Крім того, що, власне, виникає така правова колізія, пов'язана з тим, чи є заклад дошкільної освіти типом організації дошкільної освіти чи він є закладом дошкільної освіти, окремим типом таких закладів, є ще і практична проблема, пов'язана з тим, яким чином врегулювати питання діяльності спеціальних закладів дошкільної освіти, спеціальних дитячих садочків у постанові Кабінету Міністрів, розробка якої передбачена законопроектом.

Ми вбачаємо подальші труднощі в регулюванні цього поняття Кабінетом Міністрів України і вбачаємо ризики для існуючої мережі закладів дошкільної освіти компенсуючого типу у зв'язку з тим, що регулювання їхньої діяльності є незрозумілим і нечітким з урахуванням цієї правової колізії.

По-третє, звертаємо також увагу на те, що законопроектом пропонується запровадити нове поняття "спеціального освітнього середовища". Тут треба зауважити, що Закон "Про освіту" і Закон "Про дошкільну освіту" вже містить поняття "інклюзивного освітнього середовища", і крім того закон уже використовує поняття "безперешкодне середовище для учасників освітнього процесу", зокрема і для осіб, які мають особливі освітні потреби.

На наш погляд, поняття "інклюзивного освітнього середовища" є ширшим, ніж запропоноване поняття "спеціальне освітнє середовище", оскільки принцип інклюзивного середовища не виокремлює вихованців спеціальних груп у окрему замкнену на собі систему, що, власне, пропонується законопроектом у зв'язку з протиставленням по тексту законопроекту понять "спеціальне" і "інклюзивне" освітнє середовище. Ми вважаємо, що освітнє середовище в закладі є єдиним і не може бути штучно поділений, зокрема і тому, що такий умовний поділ не матиме жодного практичного сенсу і не створить для дітей додаткової користі. Просимо врахувати такі наші застереження і, по можливості, врахувати їх також в редакції законопроекту, яка буде внесена на розгляд Верховної Ради. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Олександр, будь ласка, прокоментуйте? Олександр Васильович***.

_____. Вибачте, я просто зараз узгоджував з Мінфіном остаточні правки.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дарма. Якраз були питання по законопроекту.

Павло Миколайович, будь ласка.

СУШКО П.М. Дякую.

Павло Сушко, народний депутат України і голова Спеціальної тимчасової комісії, ексголова, з розслідування порушення прав дітей. Я вдячний, що якраз

заступник голови координаційного центру виступив. І якраз у мене деякі рекомендації до цього центру. Цей центр створений був якраз через те, що реформа деінституалізації 1:0 провалилася в Україні. І саме ми як народні депутати встановлювали, що саме вся реформа замість розвитку сімейних форм виховання була направлена на ліквідацію спеціальних шкіл. Ми це виявили, змусили Кабмін прибрати зі стратегії спеціальні школи. І як тільки прибрати спеціальні школи – реформа зупинилася. Тобто зараз ми бачимо, чим займається координаційний центр, це напрацьовує стратегію 2:0, куди знову потрапили всі спеціальні заклади, всі школи, всі місця, де взагалі теоретично діти могли би просто залишатися на ночівлю, це всі пансіони. І навіть зараз в статистиці є діти, які просто навіть не ночують там, а просто навчаються, от у військовому ліцеї дитина навчається, вона там вже у статистиці деінституалізації є.

І я взагалі здивований, що координаційний центр так багато уваги приділяє дітям, які приходять навчатися, яким потрібно скористатися правом на освіту, це вибір батьків, щоб діти навчалися. Чому координаційний центр взагалі не бачить дітей, які живуть в лікарні роками, от саме Центр з розвитку сімейних форм виховання? Скажіть мені, будь ласка, освіта яке відношення має до розвитку сімейних форм виховання? Це право батьків.

Значить, чим держава має займатися? Дітьми-сиротами, позбавлених батьківського піклування. Держава має забезпечити цим дітям сімейні форми. І коли є статусна дитина, держава приймає рішення, де їй навчатися, держава є батьками для цієї дитини. Якщо у вас, шановні члени комітету, є свої діти, у вас вони є, якщо хтось вам буде казати, що треба закрити секцію шахів, відправити дитину на футбол або навпаки, хтось з вас буде сприймати це?

І така саме історія виходить з координаційним цим центром. Треба вже нарешті поставити крапку з маніпуляцією такого терміну, як "найкращі інтереси дитини". Найкращі інтереси дитини, я вважаю, що це всі інтереси, а у нас дуже чітко іде маніпуляція – сімейні форми виховання.

Дивіться, Конвенція ООН, там є перелік повністю всіх прав дітей, там є право на освіту, право на безпеку, право на здоров'я, право на сім'ю. І там немає такого, що сім'я стоїть на першому плані, а освіта на другому чи навпаки – це просто всі права, які мають бути дитині забезпечені.

А у нас чомусь все направлено на те, щоб от як вигідно чиновнику трактувати інтереси дитини, так вони і трактують сьогодні. Якщо координаційному центру стоїть завдання зменшити кількість сиріт, то чому вони тоді підмінюють поняття дітьми, які навчаються на пансіоні, видаючи їх за сиріт, потім ліквідовуючи заклади, не даючи дитині права навчатися і так далі.

Переходжу до конкретики. По спеціальному освітньому середовищу. Почну з середовища. Дивіться, взагалі була помилка виділяти інклюзивне середовище як таке. Тобто інклюзивне середовище має бути от апріорі – воно має бути середовище освітнє, інклюзивним, безпечним, здоровим і так далі. Але коли вже це поділили, і ця сегрегація якраз оцих середовищ відбулася ще до нас, коли ця реформа починалася, саме ідеологи цієї реформи, які впроваджували її тут, які відповідали за результат, вони чітко розуміли, що вони будуть показники реформи робити на ліквідації шкіл спеціальних. Тому вони чітко зробили інклюзивне середовище, а ви бачили пандуси, які встановлюють, і сказали, що у нас буде все інклюзивне. Це нормально, це добре, коли є інклюзія в такому вигляді, коли вона, коли для дитини, для батьків є вибір, якщо вона може навчатися в загальноосвітній школі, і ця школа інклюзивна, добре, вона туди піде і буде навчатися. А якщо не підходить? Такі діти є, ми всі знаємо про це, і ніхто не скаже, що таких дітей немає, яким не підходить навіть інклюзивна суперосвіта, суперінклюзивне середовище. То для такої дитини треба, щоб було спеціальне середовище, спеціальне освітнє середовище. Це не просто заклад, це середовище, де є фахівці, які будуть навчати тотально незрячу дитину бачити світ серцем, руками, навчати дитину - оце і є спеціальне освітнє середовище. Я прошу просто припинити ці маніпуляції середовищами, тому що, дивіться, навіть на сайті МОН до останнього часу, поки ми це не побачили, видно було, написано, що інклюзія як протистояння спеціальній освіті, розумієте? Не можна ставити, у жодній країні світу такого протистояння немає. Скажіть мені, яка країна придумала вже вихід, замінила спеціальні школи? Немає. Сполучені Штати 50 років вибудовували інклюзію, намагалися там замінити цю спеціальну освіту і нічого не вийшло. І там є спеціальні школи. В Лондоні є спеціальні школи, в Англії. Є в Німеччині. Наші діти, які поїхали в евакуацію, зараз навчаються у спеціальних школах, діти, для яких закрили школи у нас, в Україні.

Уявіть собі, як обманювали наших батьків і казали, що вашу школу закривають, школу закривали, казали, що у світі жодної школи такої немає. Дитина потім йшла в школу загальноосвітню, її там булили, вона чула про себе такі речі, отримувала травму, потім взагалі не навчалася, потім поїхала в евакуацію і пішли у спеціальну школу, і вони запитують: "А що це взагалі було?". Тому я прошу припинити цю маніпуляцію.

До речі, по статистиці, я задавав питання Кабінету Міністрів на "годині запитань до Уряду", я задав питання чітке Прем'єр-міністру України: яка кількість дітей проживає в інтернатних закладах? Яку кількість дітей треба деінституалізувати? Звучать різні цифри: 100 тисяч дітей, 27 тисяч дітей. Ми розуміємо, що це все маніпуляція, це брехня по суті.

Дітей, які можуть бути влаштовані в сімейні форми, яким це потрібно, це 5-7 тисяч. Навіщо ці маніпуляції? І знову ми не почули чіткої відповіді.

Тому я просто прошу колег з комітету захистити дітей з особливими освітніми потребами від таких закидань, від таких показників, від такого свавілля, яке відбувається. Ми вже це раз зробили. Зробили спеціальну слідчу комісію. Також ми перший раз, коли Юля Гришина у цьому кабінеті, ми в перший раз озвучили цю проблему на першому році нашої каденції. Що отримали? Хейт. Максимальний хейт від того, що почали всі, дотичні до реформи, писати, що ми зло, що ми за інтернати і так далі. Що потім було? Ми потім створили слідчу комісію, залучили в цю слідчу комісію наших колег, наших опонентів, які були проти нашої позиції. Вони поїхали з нами по всім школам, по областях, вони все побачили, вони подякували, що ми їх запросили туди, в цю комісію слідчу. Вони кажуть: "Ви нам відкрили очі на цей обман". І це факт.

Є закон, напрацьований членами тимчасової слідчої комісії. Слідча комісія виявила багато порушень, слідча комісія встановила ті факти, чому реформа неможлива взагалі в Україні, поки не виправити ці речі. Ми це все зробили. Закон Верховна Рада прийняла. Прийняла Верховна Рада закон одногосно – 300+ голосів, конституційною більшістю. З пропозиціями Президента другий раз прийняла. Цей закон заблокований Мінсоцом на сьогоднішній день.

Координаційний центр про це знає. Чому координаційний центр мовчить? Жодного разу я не почув від координаційного центру, що він вийшов з позицією

публічною і сказав, що без закону ми не можемо розвивати форми. І тому така ситуація виходить. Значить, вони заблокували закон, громада не може сьогодні взагалі... От уявіть собі, треба розширювати сімейні форми, їх треба відкривати, створювати прийомні сім'ї, а громада навіть не має повноважень це зробити. Навіть є бажання, а не має просто законних підстав це робити. І це в законі є.

Тобто були розбіжності, колись Мінсоц просто не подав пропозиції в Закон про децентралізацію і сьогодні все зависло на районах. Вони про все це знають. Знають, але мовчать і хочуть вашими руками просто заробити собі показники.

Я вважаю, що коли координаційний центр скаже правду перший раз в своєму житті про Закон 7087, який заблокований Мінсоцом, який заважає координаційному центру координувати діяльність по деінституалізації, коли він скаже, що без цього закону це зробити неможливо, от тоді можна взагалі брати до уваги рекомендації цього координаційного центру. Розумієте?

ЮНІСЕФ навіть зробив висновок, висновок цей є на багато листів, і написано, що цей Закон 7087 сприяє деінституалізації, він позитивно оцінений європейськими колегами нашими.

То я хочу до конкретики перейти. Колеги, наше завдання сьогодні захистити дітей від свавілля. Повірте, тут немає, напевно, жодного члена комітету або присутніх, хто би не хотів, щоб дітям було добре, ніхто нічого поганого не хоче. Звичайно ми за те, щоб дитина проживала в сім'ї. Але якщо немає іншого вибору, якщо дитина хоче навчатися, наприклад, якщо дитина хоче бути футболістом з якогось далекого села, у нього талант.

От Мудрик, наприклад, він з Краснограда, він же не проживав, не грав там в Краснограді весь час, він же навчався в спортивній школі-інтернаті, напевно, да? Або Лунін. А якщо б тоді наші реформатори закрили би ці пансіони, що б було? Не було б у нас таких талантів. У нас сьогодні балетна школа в Києві є. Там з 7 років діти талановиті навчаються мистецтву балету. Це теж погано? Я вважаю, що коли це спільний вибір батьків і дітей, то це правильно, це нормально.

Ось якраз і є сегрегація, коли навпаки забирають вибір, коли не розвивають нічого і коли дитина потім залишається дома взагалі без освіти, нікому не потрібна, громадам не потрібна. І тоді вже батьки змушені віддавати дитину в цей інтернат. Але це тема іншої розмови.

Я просто хочу попросити вас захистити цих дітей і навіть сьогодні прийняти спеціальне освітнє середовище. Ми от з Сергієм Валерійовичем Колебошиним спілкувалися стосовно середовищ, да? Ми почали малювати ці середовища і ми зрозуміли, що просто їх наплодилося стільки. Але ми можемо сьогодні тільки захистити право дітей на освіту, створити спеціальне середовище, тому що це те, про що забули взагалі. А потім ще один, напевно, закон напрацювати, зміни до закону, де визначити, які середовища мають бути і так далі. Навіть у мого колеги Романа Грищука не виникло питання до спеціального середовища. До інших середовищ виникло питання (да?), а до спеціального не виникло.

Тому, колеги, прошу вас захисти право дітей на освіту, не піддаватися на маніпуляції. І якщо є питання, на будь-яке питання я відповім, тому що ми дуже довго часу витратили взагалі на захист дітей з ООП і на діяльність в робочій групі. Все. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Павло Миколайович.

Колеги, давайте не будемо переходити в довгу дискусію, насправді, тому що ми на підкомітеті вже... .

КИРИЛЕНКО І.Г. Пропоную приймати рішення, Сергій Віталійович.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Почекайте!

Пане Миколо, у вас рука піднята. Ви щось хочете нове додати до того, що ви зачитали на початку, чи просто вступити в дискусію з Павлом Миколайовичем?

ЛИТВИНЕНКО М. Якщо можна, коротку дуже репліку. Не хочу вступати в дискусію.

ГОЛОВУЮЧИЙ. А от репліку не треба.

ЛИТВИНЕНКО М. Я дуже дякую Павлу Миколайовичу за коментарі...

ГОЛОВУЮЧИЙ. Якщо ви не проти, давайте без реплік, давайте не будемо перетворювати це на дискусію між вами двома. Я розумію, що вочевидь є якісь

там нюанси, які ви хотіли би, судячи з ваших виступів, обговорити між собою, давайте це зробимо поза межами комітету.

Ми зараз розглядаємо конкретні речі, які ви конкретно запропонували на самому початку, якщо ви не заперечуєте, пане Миколо.

ЛИТВИНЕНКО М. Гаразд. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги народні депутати, є необхідність проговорювати ще раз? Ми вже стільки витратили, не знаю, годин на робочих групах і на засіданні підкомітету.

КИРИЛЕНКО І.Г. *(Не чути)* ...Павла Миколайовича влаштовує... чи ні?

СУШКО П.М. Так, дякую, пане Іване Григоровичу, влаштовує. Максимально ми попрацювали. Я прошу підтримати в такому вигляді законопроект. Дуже плідно комітет пропрацював і робоча група.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Добре. Тоді виходимо з пропозицією Івана Григоровича і переходимо до прийняття рішення.

Шановні колеги, ставлю на голосування проект рішення комітету про внесення до порівняльної таблиці проекту Закону України про дошкільну освіту (реєстраційний номер 8030) (друге читання) додатковий пропозицій народних депутатів України – членів комітету. Перше. Інформацію голови комітету взяти до відома.

Друге. Відповідно до пункту четвертого частини першої статті 15 Закону України "Про комітети Верховної Ради України", керуючись частиною шостою статті 118 Регламенту Верховної Ради України, розглянути, затвердити та внести до порівняльної таблиці проекту Закону України про дошкільну освіту (реєстраційний номер 8030) такі пропозиції, які всі у вас роздані, а деякі з них ми навіть проговорили.

Третє. Контроль за виконанням цього рішення покласти на голову комітету.

Хто – за, прошу голосувати.

КОЛЮХ В.В. Колюх – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – утримався?

ЛИС О.Г. Лис – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – утримався? Проти? Немає. Дякую, колеги. Одноголосно рішення прийнято.

Переходимо до наступного пункту порядку денного. Про проект Закону України про дошкільну освіту (реєстраційний номер 8030) – це вже друге читання, нам потрібно затвердити його на друге читання. Я думаю, що це не потребує обговорення через те, що ми вже все проговорили.

Отже ставлю на голосування проект рішення комітету. Перше. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 3 частини першої статті 123 Закону України "Про Регламент Верховної Ради України" проект Закону України про дошкільну освіту (реєстраційний номер 8030) за результатами його розгляду в другому читанні прийняти у другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Доповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України визначити народного депутата Воронова Володимира Анатолійовича.

Хто – за, прошу проголосувати.

КОЛЮХ В.В. Колюх – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Всі – за. Хто – утримався? Проти? Немає. Дякую, колеги. Рішення прийнято одноголосно.

Переходимо до наступного пункту порядку денного. Пункт шостий: про проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сприяння розвитку волонтерства серед здобувачів освіти (реєстраційний номер 11159), поданий народним депутатом Грищуком та іншими народними депутатами України. Доповідачем і співдоповідачем є Роман Павлович Грищук. Будь ласка, Романе Павловичу.

ГРИЩУК Р.П. Шановні колеги, я коротко. Законопроект, який ми вже один раз обговорювали на підкомітеті і ми його тоді відправили на доопрацювання. Доопрацювали, спростили.

Про що цей законопроект? Про те, що ми голосно заявляємо, ми підтримуємо волонтерство серед здобувачів освіти на всіх рівнях: і на неповній загальній середній освіті, на рівні фахової передвищої, професійно-технічної, вищої освіти.

І відповідно до тих зобов'язань, які у нас є в рамках інтеграції до Європейського Союзу, зокрема норми про те, що ми як держава маємо створюємо умови для розвитку волонтерства та також визнання цих знань, ми в цьому законопроекті закріплюємо такі речі, як закріплення права волонтерів на визнання набутих під час волонтерської діяльності компетентностей в порядку, передбаченому для визнання результатів неформальної і формальної освіти. Закріплюємо законом те, що керівник закладу освіти має сприяти розвитку волонтерства. Тобто що це окей, що це нормально, коли громадські волонтерські організації приходять в школу, хочуть працювати зі школою, щоб заперечень якихось не було того, що це не передбачено законопроектом. Також ми довго дискутували з приводу того, чи потрібно визнавати це в свідоцтвах про повну загальну середню освіту. Якраз вирішили, що це непотрібно визнавати, непотрібно ставити якусь там окрему оцінку. Але в рамках мотиваційного листа, який уже є в законодавстві, який уже пишуть вступники в заклади вищої освіти, це може бути як один із інструментів розказати про те, чим я займався.

Коротко про висновки. Є зауваження у науково-експертного управління, частину можна виправити до другого читання, частину по 116 статті потрібно, там є гарне зауваження по 116-й. По МОН, я думаю, скаже пан Андрій, я по інших міністерствам озвучу. Міністерство молоді та спорту України підтримує законопроект, Міністерство фінансів зауважень не має, Міністерство соціальної політики підтримує, Міністерство у справах ветеранів підтримує законопроект, Міністерство оборони погоджує без зауважень. Є зауваження у Центра демократії та верховенства права, але вони більше на те, щоб ми ще розширили цей законопроект і уточнили про вік волонтерства. Тобто умовно ми не вказували в законі про те, з якого віку можуть волонтерити, а громадські організації дуже

просять, щоб ми якраз вказали цей вік. Також Офіс підтримки адаптації законодавства України до повноважень права Європейського Союзу в експертному висновку зазначає, що все окей по положенням, які стосуються міжнародно-правових зобов'язань України. Більше того, це якраз на виконання тих зобов'язань, які у нас уже є.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Романе Павловичу.

Шановні колеги, давайте послухаємо позицію Міністерства освіти і науки.

СТАШКІВ А.Б. Дякую за надане слово. Міністерство освіти і науки в цілому підтримує цей законопроект. Ми надавали деякі свої зауваження до проекту закону і, в принципі, після прийняття в першому читанні до другого можна буде їх доопрацювати, щоб виписати правильно технічно.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Андрію. Колеги, чи є у когось зауваження, застереження, доповнення до пропозиції допустити його на перше читання, цю хорошу ініціативу? Якщо ні, то переходимо до прийняття рішення.

Ставлю на голосування проект рішення комітету. Керуючись положеннями частини третьої статті 93 Регламенту Верховної Ради України, рекомендувати Верховній Раді України проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сприяння розвитку волонтерства серед здобувачів освіти (реєстраційний номер 11159) включити до порядку денного одинадцятої сесії Верховної Ради України.

Друге. Рекомендувати Верховній Раді України прийняти за основу проект Закону України про внесення змін до деяких законодавчих актів України щодо сприяння розвитку волонтерства серед здобувачів освіти, поданий народним депутатом України Грищуком та іншими.

Доручити Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій доопрацювати зазначений законопроект з урахуванням пропозицій, поправок суб'єктів права законодавчої ініціативи відповідно до частини першої статті 116 Регламенту Верховної Ради України у другому читанні.

Доповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України визначити народного депутата Грищука Романа Павловича.

Колеги, хто – за, прошу голосувати.

КОЛЮХ В.В. Колюх – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – проти? Хто – утримався? Немає. Дякую, колеги. Рішення прийнято одноголосно.

Шановні колеги, переходимо до наступного пункту порядку денного. Пункт сьомий. Про проект Закону України про внесення змін до Закону України "Про наукову і науково-технічну діяльність" щодо встановлення цільових показників діяльності керівників наукових установ, визначення стратегій і перспективних напрямів діяльності наукових установ (реєстраційний номер 10424), поданий Кабінетом Міністрів України.

Доповідачем має бути представник уряду. Бачу, є заступник міністра пан Денис Курбатов. Будь ласка, пане Денисе, вам слово. Валерій Вікторович Колюх продовжить як голова підкомітету. Пане Денисе, будь ласка.

КУРБАТОВ Д.І. Добрий день, шановні народні депутати, шановні колеги! Зміни у проект Закону України про внесення змін до Закону України "Про наукову і науково-технічну діяльність" щодо встановлення цільових показників діяльності керівників наукових установ, визначення стратегій і перспективних напрямів діяльності наукових установ. Мета цих змін полягає в підвищенні ефективності управління науковими установами зокрема через запровадження цільових показників діяльності їх керівників, запровадження обов'язкового розроблення стратегій, перспективних напрямів діяльності цих установ з метою оцінки їх якості. Прийняття акту повинно забезпечити обмеження перебування директорів на керівних посадах десятима роками, а також унеможливлення ситуацій, коли ініціюється реорганізація установ або зміна їх назв з метою невиконання положень в частині третій Закону України "Про наукову і науково-технічну діяльність". Тож запроваджується стратегічний план розвитку наукової установи, унормовується процедура розробки, реалізації та моніторингу виконання цього плану для наукової установи, та розробленого на його основі

оперативного плану діяльності наукової установи та їх прив'язки до контракту керівника державної наукової установи. Унормовується питання процедури подання щорічного звіту керівника наукової установи, врегульовується питання призначення керівника наукової установи під час дії воєнного стану. Оновлюється і омолоджується наукові кадри, у тому числі і на керівних посадах.

Вводиться обов'язковість внесення до КРІ керівників наукових установ таких прогностичних показників діяльності як міжнародна співпраця та інтеграція через кількість поданих і зареєстрованих грантових заявок, отриманих грантів за проектом міжнародного співробітництва; прикладне і практичне спрямування досліджень через обсяги надходжень наукової установи до спеціального фонду, зокрема за результатами реалізації наукових і науково-технічних робіт та надання наукових висновків; а також розгляд потенціалу розвитку кадрового потенціалу через вимірювання частини молодих вчених, які працюють в науковій установі за основним місцем роботи. Додатково для керівників виробничо-орієнтованих наукових установ вводяться критерії їх діяльності в сфері трансферу технологій і патентування, яке прийнято за кордоном, забезпечення правової охорони технологій та її складових. Проект акту погодження без зауважень в матеріалах у вас є, тут низка міністерств, державна служба... Академія аграрних наук. Отже, із зауваженнями, які враховано Мінекономіки, агрополітики, Міноборони, Мінфіном, НАЗК, науковим комітетом, Академією медичних наук, правових наук, Національною академією наук України, отримано висновок Міністерства юстиції, він також містив зауваження, які ми врахували, у мене прохання до колег підтримати цей законопроект до першого читання. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую.

Від Івана Григоровича запитання, якщо ви не заперечуєте.

КИРИЛЕНКО І.Г. Є одне запитання, яке, скажемо так, фундаментальний характер носить. Рух на зустріч... *(Не чути)* ...законом про наукову, науково-технічну діяльність який обсяг фінансування від ВВП передбачений і який має фактично? Навіть не відповідайте, бо він відрізняється в 10 разів! І ми при цьому вводимо критерії, щоб ми були на рівні нобелівських лауреатів. Це і питання, і репліка, і докір.

Держава виконала всі зобов'язання перед тими установами, які вона створила, яким дала путівку в життя, яким дала замовлення наукове, соціальне, різноманітні замовлення даються, бо для чогось створюються, як кажуть, ці структури? Зараз ми їх довели до зубожіння і виводимо критерії на рівень вимог Європейського Союзу. Чи немає тут дежавю якогось такого, що, а для чого тоді було створювати це все, щоб зараз можна було під таким приводом знищити?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Пане Денисе.

КУРБАТОВ Д.І. Я можу відповісти?

ГОЛОВУЮЧИЙ. Будь ласка.

КУРБАТОВ Д.І. Дякую за цю репліку. Насправді рівень фінансування науки в Україні рівно в 10 разів в цьому році, точніше в минулому, відрізняється від того, що закладено в законі. В законі 1,7, а маємо 0,17 – це всі знають. І наразі це змінити кардинально, на мій погляд, неможливо, тому що ресурсів в державі немає, вони зрозуміло куди направлені.

У той же час ми бачимо, що у нас є, умовно, 350 плюс наукових установ, які працюють дуже по-різному. Деякі з керівників цих установ знаходять навіть ці невеликі можливості від держави знаходити партнерів за кордоном, бути активними, шукати фінансування, розробляти розробки, які впроваджуються. Деякі керівники наукових установ такої можливості не знаходять.

Ми хочемо для того, щоб створити систему ефективного управління і контролю роботи керівництва цих установ, під час впровадження контрактів директорів, тому що робити це вже потім, коли вони завершуються, на наш погляд, не є доцільним. Тому є система КРІ, вона певним чином показала себе і при запровадженні в закладах вищої освіти. Це жодним чином не про знищення, це про контроль і спрямування діяльності керівництва наукових установ на, скажімо, осучаснення і на розвиток, і майбутнє. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Денисе.

Валерій Вікторович Колух як голова підкомітету.

КОЛЮХ В.В. Добрий день, шановний колеги. Ви знаєте, законопроект 10424, який розглянули ми на підкомітеті, насправді це той приклад, коли мета законопроекту щодо обов'язкової розробки стратегії і перспективних напрямів діяльності наукових установ з метою оцінки ефективності роботи їх керівників і оцінки КРІ, нівелює питання перебування їх на посаді, особливо під час другого терміну. Тому що насправді стратегічна ціль цього законопроекту полягає в тому, щоб обмежити перебування на керівних посадах державних наукових установ десятима роками, а також не допустити реорганізацію наукової установи, коли з однієї юридичної особи, вірніше, з декількох юридичних осіб створюють нові юридичні особи і це дає можливість повторно, шляхом реорганізації наукової установи, приймати участь в конкурсі на керівні посади. Ви знаєте, що це питання спекулюється не лише в наукових установах, а і в освітніх, шляхом реорганізації приєднуючи, роз'єднуючи наукової й освітні заклади, і це дозволяє керівникам установ приймати участь в конкурсі на заміщення вакантної посади.

Тому я дуже скептично ставлюсь до того, що розроблення стратегії перспективних напрямків діяльності наукових установ, що закладено в оцінку ефективності КРІ керівника, принесе якийсь для науки, скажімо так, здобуток, особливо для тих керівників, які закінчують свій термін перебування вдруге на посаді. Тобто тут, чесно кажучи, фундаментальна ідея полягає в тому, чи допускати керівників до участі в заміщенні вакантних посад більше ніж десятима роками перебування на посаді? А якщо вони дійсно мають не лише повагу і авторитет серед трудового колективу, а й величезні наукові здобутки, визнані у світі, не лише в Україні, а ми беремо і обмежуємо їх перебування на посаді. Тому це головне в цьому законопроекті.

Разом з тим ми дійсно отримали висновки всіх заінтересованих осіб, більшість з них позитивні. Зазначають, що законопроект потребує доопрацювання з питань техніко-юридичного вдосконалення норм законопроекту і таке інше. Єдине, що науково-експертне управління рекомендує ще й поширити оцю вимогу перебування на посаді десятима роками ще й до заступників керівників наукових установ, які відповідають за науку, тобто розширити перелік посадових осіб. Чи потрібно це, чесно кажучи, дискусійне питання, так само, як і обмеження перебування на посаді керівника наукової установи протягом 10-и років.

В цілому підкомітет з питань науки та інновацій на своєму розгляді підтримав цей законопроект, прийняття його за основу. Ну а вам вирішувати остаточне схвалення.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Валерію Вікторовичу. Я бачу, що слово просить Олександр Маркович Бандурка. Олександр Марковичу, будь ласка, вам слово.

БАНДУРКА О.М. Дякую, Сергію Віталійовичу.

Механізм оцінки ефективності роботи державних наукових установ має містити цільові показники ефективності роботи керівників державних наукових установ. Виникає питання: конкретно який зміст у цільових показниках вкладають автори законопроекту?

І друге, хто відноситься до керівників наукових установ? Тільки директори науково-дослідних установ? Чи ректори, чи їх заступники по науковій, науково-методичній, науково-навчальній роботі?

І конкретно треба визначитися, що механізм оцінки має включати як колективні, так і особисті надбання керівників наукової установи. На жаль, не секрет, що окремі керівники, здобувши посади, втрачають стимул до наукової діяльності. Я згоден із тим, що є багато авторитетних і це переважна більшість ректорів, директорів, але частина з них відчуває себе в посаді такої "княжескої".

І ще така ремарка. Оцінка роботи вузу і ректора в тому числі залежить від кількості публікацій за кордоном. Не секрет, що всі публікації у відповідних наукових журналах, вони є платними. І вони є тягарем сьогодні і для аспіранта, ад'юнкта та і для докторанта, яким треба опублікувати 2, 3, 4 чи там скільки наукових статей, і це все обходиться у 500, 600 чи у 900 доларів залежно від публікацій.

Окремі ректори виплачують премію за публікацію за кордоном, інші не вважають за потрібне таким чином підтримувати молодого вченого, і тоді це лягає все таким тягарем на сімейний бюджет і так небагатих наших науковців. Тому треба було б оці деталі врахувати.

А в цілому Національна академія правових наук підтримує проект закону з урахуванням оцих зауважень, які висловили інші уже і депутати, і експерти. І,

безумовно, фінансування наукової установи не можна робити революцію без огляду на матеріально-технічне забезпечення. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Олександр Марковичу.

Чи є бажання у Дениса Ігоровича відреагувати на ці пропозиції, ідеї, зауваження чи ми рухаємося далі?

КУРБАТОВ Д.І. Якщо можна, я дуже коротко.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Так, будь ласка, Денисе Ігоровичу.

КУРБАТОВ Д.І. Я дякую перш за все за підтримку.

Зрозуміло, що це лише шлях до першого читання, і зрозуміло, що законопроект буде доопрацьовуватися.

Питання, який конкретно перелік показників. Зрозуміло, що є різні наукові установи і різні спрямування наукових установ: є гуманітарні, технічні, природничі – і зрозуміло, що якийсь такий універсальний перелік створити ми не зможемо. Очевидно, що це буде набір показників для різних типів установ і уже засновник зможе при укладанні контракту з певним директором узгоджувати і обирати певний набір, скажімо, КРІ, які будуть розроблюватись як підзаконний акт. Цей набір зараз в законі конкретно прописувати ми не зможемо. Чи це є особистою (далі питання) відповідальністю директора чи колективу? Насправді і директора і колективу. Бо коли директор, створюючи свій стратегічний план, він виграє вибори, відповідно колектив підтримує цей план, відповідно весь колектив, він повинен бути налаштований директором на виконання цього плану. Тобто ці показники повинні виконуватися відповідно відділами і заступниками, і колективом в цілому.

Щодо публікацій не буду коментувати. Ця тематика, вона не дуже стосується цього законопроекту, хоча може ввійти в КРІ при подальшому обговоренні. Але в цілому зазначу, що цей закон не про фінансування, цей закон про ефективність контролю управління науковими установами, щоб засновник мав заходи контролю оперативні під час виконання контракту директора. Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Денис. Іван Григорович, будь ласка.

КИРИЛЕНКО І.Г. Якщо правильно... Звичайно, в лоб тут не написано, що не пов'язано з фінансуванням. Але ж давайте будемо відверто говорити, науково-дослідні роботи по виведенню сортів, гібридів – ну це колосальні кошти, це збір генетичного матеріалу з усього світу! Як же з усього світу збирати, коли в 10 разів менше фінансування? За бугром отут, не за тим великим, а за оцим бугром генетичний матеріал – оце і все, що можна зібрати на таке жалке фінансування. А треба збирати з усього світу. А це затрати.

Тому, звичайно, оцінка буде наукової установи, яка займається селекцією і гібридизацією, нульова. Директора – взащей давай, будемо шукати іншого. А де він знайде кошти для того, щоб займатися насінництвом українським, вітчизняним в умовах зміни клімату? Та це про фінансування закон!

ГОЛОВУЮЧИЙ. Шановні колеги, як казала одна розумна людина, з грошима всі можуть... .

КОЛЮХ В.В. Шановні колеги, у мене одна репліка буквально.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Валерій Вікторович, будь ласка.

КОЛЮХ В.В. Дивіться, пан заступник міністра правильно сказав, що фактично мета цього закону – оцінка показників наукової діяльності не лише наукових установ, а і наукових керівників наукових установ. Тут виникає питання: а які вони будуть показувати показники своєї діяльності на другому терміні перебування на посаді наукової установи, коли вони розуміють, що час їх вийшов і вони вже не можуть приймати участь в конкурсі на заміщення вакантної посади? Тут і показників не будуть показувати. Тобто цей закон більш стимулює керівників, які перебувають на посаді керівника наукової установи в перший термін, а не в останні роки десятирічного строку перебування. Тобто я боюсь, що він такий, знаєте, неоднозначний і матиме результат не на 100 відсотків, а на 50.

КУРБАТОВ Д.І. Якщо можна, я прокоментую. Я просто не зовсім розумію, чому ми зосереджуємось на оцьому останньому році десятирічного періоду перебування. Цей закон в принципі до всіх директорів майбутніх, яких ще і немає навіть... які тільки будуть іти і з якими будуть укладатись контракти відповідними засновниками.

І цей закон саме про те, яким чином контролювати цю діяльність від старту до фінішу перебування директора на цій посаді. Більше того, я скажу, що насправді він і не зовсім про 10 років. Бо було сказано, що цей закон про десятирічний період. Насправді в чинному законопроекті є уже ця стаття, вона звучить так, що одна і та сама особа не може бути керівником відповідної наукової установи більше як два строки. Тобто насправді ми тут просто уточнюємо цей термін десятьма роками і ми говоримо про те, що зміна назви там або якісь інші маніпуляції не вплинуть, скажімо, на продовження цього терміну.

Дякую.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, пане Денисе. Дякую, колеги, за ваше обговорення.

Вочевидь зрозуміло, що подібний новий закон буде викликати дискусії, я думаю, що він буде викликати дискусії і серед членів комітету до другого читання, є що доопрацьовувати, є на що звернути увагу, так скажемо, і підняти ці питання в дискусії, коли будемо доопрацьовувати до другого читання. Але я так розумію, що ніхто не проти, якщо ми пустимо його на перше, і підкомітет так рекомендував. Тому, шановні колеги, якщо всі висловилися, є пропозиція перейти до прийняття рішення. Я не бачу піднятих рук. Є така кнопка "підняти руку" на екрані, якщо що. Будь ласка, хто ви, представтеся. І мікрофон свій включіть, будь ласка, бо ми вас не чуємо.

ОВСЯННІКОВА Л.М. Зараз чутно? Це Академія медичних наук, заступник начальника науково-координаційного управління апарата президії.

Я прослухала все, що тут було сказано. Але чому ми говоримо про перевірку діяльності наукових установ, про діяльність директорів? А чому ми не говоримо про катастрофічне положення, в якому знаходиться українська наука? Кого ми будемо перевіряти через рік, через 2 роки, через 5 років? Це катастрофічне положення... *(не чути)* ...але у нас немає стратегії виживання української науки. У нас дуже багато проблем. Я коротко. Це застаріла апаратура, це дефіцит кадрів, це наша молодь, така творча і енергійна, вона вже там, за кордоном. У нас дуже багато проблем. У нас розрив поколінь. От піде зараз покоління наших вчених, яким 60, 70, у нас немає зв'язку з тими, хто буде за

ними. Ми втратимо нашу науку, ми втратимо наше обличчя перед усім науковим світом. От чому ми про це не говоримо? Я перепрошу, може це такий, може емоційно занадто, але катастрофа.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую вам за емоцію, яку ви додаєте до засідання комітету. Якби був предметом регулювання проектом закону, який був би поданий, ситуація в українській науці, ми би з радістю це з вами детально б обговорили, але предмет проекту закону, який розглядає комітет, трішки про інше. Тому, шановні колеги, переходимо до прийняття рішення. Ставлю на голосування проект рішення комітету: рекомендувати Верховній Раді України відповідно до частини третьої статті 93 Регламенту Верховної Ради України включити проект Закону України (реєстраційний номер 10424), поданий Кабінетом Міністрів України, до порядку денного одинадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання.

Відповідно до пункту 1 частини першої статті 114 Регламенту Верховної Ради України проект Закону України (реєстраційний номер 10424) за результатами його розгляду в першому читанні прийняти за основу та доручити Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій підготувати його до другого читання.

Доповідачем від комітету на пленарному засіданні Верховної Ради України з цього питання визначити народного депутата України голову підкомітету Валерія Вікторовича Колюха. Хто – за? Прошу проголосувати.

ЛИС О.Г. Лис – за.

КОЛЮХ В.В. Колюх – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – утримався? Утримався – Іван Григорович. Хто проти? Немає. Дякую, колеги. Рішення прийнято більшістю голосів.

Переходимо до наступного пункту порядку денного. Пункт восьмий. Про проект Постанови Верховної Ради України про внесення змін до Постанови Верховної Ради України "Про Премію Верховної Ради України молодим ученим" щодо процедури присудження Премії. Валерію Вікторовичу, будь ласка.

КОЛЮХ В.В. Шановні колеги, у зв'язку з тим, що виникла необхідність внесення змін до законодавства, зокрема до Постанови Верховної Ради України "Про Премію Верховної Ради України молодим ученим", ми на своєму засіданні від 25 квітня 2024 року у протоколі № 148 під час розгляду Закону про внесення змін до Закону України "Про наукову і науково-технічну діяльність" щодо питань дослідницької інфраструктури та підтримки молодих учених акцентували увагу на необхідності надати Національному фонду досліджень України повноваження щодо здійснення конкурсного відбору робіт молодих учених для присудження Премії Верховної Ради України молодим ученим. Тому виникла необхідність внесення змін саме до Постанови Верховної Ради "Про присудження Премії молодим ученим". Відповідно до цього потрібно і доручити секретаріату Комітету з питань освіти, науки та інновацій доопрацювати проект постанови з урахуванням відповідно того, що на Національний фонд досліджень буде покладено повноваження проведення конкурсного відбору. І відповідно також будуть вноситися зміни в проект постанови до самого диплому, який надається лауреатам премії, зокрема надається опис диплому. Він у вас є на пошті персональній, тому кожен може ознайомитися з цим. Власне я як голова підкомітету з питань науки та інновацій пропоную доручити секретаріату доопрацювати дану постанову, включити її до порядку денного одинадцятої сесії Верховної Ради дев'ятого скликання і за наслідками прийняти в цілому.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Валерію Вікторовичу.

Колеги, чи потребує це питання обговорення? Тоді виходимо на прийняття рішення. Ставлю на голосування проект рішення комітету.

Перше. Інформацію голови підкомітету з питань науки та інновацій Валерія Вікторовича Колюха про внесення змін до Постанови Верховної Ради України "Про Премію Верховної Ради України молодим ученим" щодо процедури присудження премії взяти до відома.

Друге. Доручити секретаріату комітету доопрацювати проект постанови з урахуванням техніко-юридичних правок.

Третє. Відповідно до статті 93 Конституції України в порядку законодавчої ініціативи народними депутатами України членами комітету за згодою внести в

установленому порядку на розгляд Верховної Ради України проект Постанови Верховної Ради України про внесення змін до Постанови Верховної Ради України "Про Премію Верховної Ради України молодим ученим" щодо процедури присудження Премії.

Четверте. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до статті 96 та частини третьої статті 138 Закону України "Про Регламент Верховної Ради України" проект Постанови Верховної Ради України про внесення змін до Постанови Верховної Ради України "Про Премію Верховної Ради України молодим вченим" щодо процедури присудження Премії включити до порядку денного одинадцятої сесії Верховної Ради України дев'ятого скликання та за наслідками його розгляду прийняти в цілому.

Доповідачем на пленарному засіданні Верховної Ради України з представлення цього проекту постанови визначити народного депутата України, голову підкомітету з питань науки та інновацій Валерія Вікторовича Колюха.

Контроль за виконанням цього рішення покласти на голову комітету.

Хто – за, прошу проголосувати.

ЛИС О.Г. Лис – за.

ГРИЦУК Р.П. Грищук – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто - утримався? Проти? Немає.

Дякую, колеги. Рішення прийнято одногосно.

Переходимо до наступного пункту порядку денного. Пункт дев'ятий, про внесення до порівняльної таблиці проекту Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо підтримки наукової роботи в закладах вищої освіти (реєстраційний номер 9600) (друге читання) додаткових пропозицій народних депутатів України членів комітету (на заміну рішення комітету від 1 лютого 2024 року). Доповідачем є голова комітету.

Шановні колеги, ми давно вже з вами проголосували і рекомендували прийняти в цілому Верховній Раді законопроект 9600, але, враховуючи деякі зауваження Головного юридичного управління, через те, що маємо час певний

перед його винесенням до зали Верховної Ради, вирішили доопрацювати і внесли три по суті технічні правки, які вам всім роздані. Чи є необхідність про них поговорити? Колеги, там правки досить прості насправді. Статтю 55 просто викласти в редакції замісто того, щоб вносити в неї точкові зміни. У статті 56 додати слово "педагогічних". І у пункті четвертому I розділу зазначити, що максимальний обсяг навчальної роботи саме на ставку складає те, скільки ми там запланували. Є зауваження, пропозиції?

Олександр Маркович.

БАНДУРКА О.М. Шановний Сергію Віталійовичу, Національна академія підтримує в цілому ці зміни до закону.

Я хотів би наголосити на пункті, який гласить "віднесення керівництва науковою роботою або наукового консультування аспірантів (ад'юнктів), докторантів до основних видів наукової роботи". Це добре. Але краще було б, якби додати "з урахуванням ефективності такої роботи".

Аспіранти чи ад'юнкти, докторанти можуть числитися за науковим керівником, науковим консультантом, їх там має бути шість, не більше, і нічого за рік не зробити. Ні одної статті не опублікувати, ні в конференції, ні одної сторінки дисертації не написати, ну, науковому керівнику чи науковому консультанту це зараховується як основний вид наукової роботи, хоча вона без результату. Тому така наукова робота має бути не загально врахована, а все-таки з певною конкретикою результатів. Дякую за увагу.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Олександр Марковичу, розумію вашу позицію, навіть в глибині душі вас підтримую, але ж ви як юрист точно знаєте, що в законі, на жаль, ми так само прописати не можемо. Тому що, окрім всього іншого, це можуть виникнути певні корупціогенні чинники через суб'єктивну оцінку ефективності, скажімо так. Ну і в будь-якому разі це не зовсім нормотворча, законотворча практика. Але дякую вам щиро і розумію вашу турботу про ефективність діяльності аспірантів, сам переймаюсь за це, якщо чесно.

Отже, шановні колеги, чи є ще необхідність обговорювати? Якщо ні, то ставлю на голосування проект рішення комітету.

Перше. Інформацію голови підкомітету і голови комітету взяти до відома. Рішення Комітету з питань освіти, науки та інновацій про внесення змін до порівняльної таблиці проекту Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо підтримки наукової роботи в закладах вищої освіти додаткових пропозицій народних депутатів України – членів комітету від 1 лютого 2024 року вважати таким, що скасоване.

Відповідно до пункту 4 частини першої статті 15 Закону України "Про комітети Верховної Ради України", керуючись частиною шостою статті 118 Регламенту Верховної Ради України, розглянути, затвердити та внести до порівняльної таблиці проекту Закону України (реєстраційний номер 9600) таких пропозицій, які вам всі розіслані.

Контроль за виконанням цього рішення покласти на голову комітету.

Хто – за, прошу проголосувати.

ЛИС О.Г. Лис – за.

ГРИЩУК Р.П. Грищук – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

КОЛЮХ В.В. Колюх – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Ольга Володимирівна – бачу.

Хто – утримався? Хто – проти? Немає. Дякую, колеги.

Переходимо до наступного пункту порядку денного. І власне про сам проект Закону України про внесення змін до деяких законів України щодо підтримки наукової роботи в закладах вищої освіти (реєстраційний номер 9600) (друге читання).

Шановні колеги, переходимо одразу до прийняття рішення. Отже, ставлю на голосування проект рішення комітету: перше. Висновок комітету до проекту Закону України (реєстраційний номер 9600) від 1 лютого 2024 року протокол № 144 вважати таким, що скасований.

Друге. Рекомендувати Верховній Раді України відповідно до пункту 3 частини першої статті 123 Закону України "Про Регламент Верховної Ради

України" проект Закону України (реєстраційний номер 9600) за результатами його розгляду в другому читанні прийняти в другому читанні та в цілому з необхідними техніко-юридичними правками.

Доповідачем на пленарному засіданні визначити голову комітету.

Хто – за? Прошу проголосувати.

ЛИС О.Г. Лис – за.

КОЛЮХ В.В. Колюх – за.

ГРИЦУК Р.П. Грищук – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – проти? Хто – утримався? Немає. Дякую, колеги. Рішення прийнято одногolosно.

Переходимо до наступного пункту порядку денного. Майже останній. Про внесення змін до додатку 3 рішення Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій "Про конкурси на присудження Премії Верховної Ради України молодим ученим та призначення іменних стипендій Верховної Ради України для молодих учених – докторів наук" від 15.12.2021, протокол № 90 зі змінами. Валерій Вікторович Колюх, голова підкомітету.

Будь ласка, пане Валерію.

КОЛЮХ В.В. Досить коротко. Питання внесення змін до складу експертів об'єднаної конкурсної комісії з питань присудження Премії та стипендій Верховної Ради України для молодих вчених виникла через те, що деякі експерти, на жаль, покинули нас у зв'язку з тим, що померли, деякі працівники, які входили за посадою, були звільнені, тому не можуть бути експертами у складі конкурсної комісії. Деякі приймають у конкурсі на Премію Верховної Ради України, будучи експертами, тому ми маємо їх вилучити із складу конкурсної комісії. А деякі у зв'язку з можливістю, вірніше, з неможливістю активної участі у складі експертів, бо перебувають у складі Збройних Сил України на сьогодні, також не можуть активно приймати участь у складі експертів.

Тому виникла така робоча, скажімо так, вірніше, виробнича необхідність змінити склад експертів і внести зміни до додатку номер 3 про персональний склад об'єднаної конкурсної комісії.

Вас на пошті завчасно було повідомлено, кого із експертів конкурсної комісії пропонується виключити зі складу об'єднаної конкурсної комісії, а кого включити на заміну. Тому, будь ласка, ознайомтеся з персональним складом. І прошу затвердити новий склад експертів.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Дякую, Валерію Вікторовичу.

Колеги, чи є в когось пропозиції, зауваження до переліку експертів, яких ми виключаємо або включаємо? Немає. Тоді давайте переходити до прийняття рішення. Ставлю на голосування проект рішення комітету.

Перше. Внести зміни до додатку 3 до рішення комітету про конкурс на присудження Премії Верховної Ради України молодими ученим та призначення іменних стипендій Верховної Ради України для молодих вчених – докторів наук від 15 грудня 2021 року, протокол номер 90 зі змінами. Виключити зі складу об'єднаної конкурсної комісії наступних осіб, які вам всім розіслані. І відповідно включити до складу об'єднаної конкурсної комісії наступних осіб, яких ви всі бачите у себе на екранах або на роздруківках.

Друге. Контроль за виконанням цього рішення покласти на голову підкомітету з питань науки та інновацій комітету, заступника голови об'єднаної конкурсної комісії Валерія Вікторовича Колюха. Хто – за, прошу проголосувати.

ГРИЩУК Р.П. Грищук – за.

КОЛЮХ В.В. Колюх – за.

ЛИС О.Г. Лис – за.

ВОРОНОВ В.А. Воронов – за.

ГОЛОВУЮЧИЙ. Хто – утримався? Проти? Немає.

Дякую, колеги. Рішення прийнято одногосно.

Ну і останній пункт порядку денного. Дванадцятий, "Різне".

Чи є у нас сьогодні "Різне"? Чи ми встигли обговорити у перших трьох пунктах порядку денного? Мені здається, що встигли.

Шановні колеги, я вам щиро дякую за участь. На цьому засідання Комітету Верховної Ради України з питань освіти, науки та інновацій закінчено.

Справді, щиро дякую за приділений час, за вашу роботу і за те, що доєдналися до сьогоднішнього засідання комітету. Всім гарного спокійного дня!